

PROGRAM

WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ SIÓSTR NAZARETANEK
W KALISZU

Kalisz 2017

Podstawa prawna:

1. Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz. 356)
3. Rozporządzenie Ministra edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z dnia 28 sierpnia 2015 r. poz. 1249)
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 oraz z 2015 r. poz. 28 i 875)
5. Statut Szkoły Podstawowej Sióstr Nazaretanek
6. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej - art. 72
7. Konwencja o Prawach Dziecka - art. 3, art. 19, art. 33
8. Ustawa o Systemie Oświaty art.1, 4, 5, 22, 33, 34a, 40
9. Karta Nauczyciela art. 6
10. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
11. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii
12. Statut Szkoły

WSTĘP

Wychowanie to **wspieranie dziecka w rozwoju** ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. Jest to proces, który przebiega w każdym momencie życia dziecka.

Profilaktyka to proces wspomaganie wychowanka w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych (profilaktyka uniwersalna), wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych (profilaktyka selektywna), wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji uzależniających, lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Zadaniem szkoły jest wprowadzanie dziecka w świat wiedzy, przygotowanie do wykonywania obowiązków ucznia oraz wdrażanie do samorozwoju. Szkoła zapewnia bezpieczne warunki oraz przyjazną atmosferę do nauki, uwzględniając indywidualne możliwości i potrzeby edukacyjne ucznia. Najważniejszym celem kształcenia jest dbałość o integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny i moralny ucznia.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą oraz w ramach realizacji zadań wychowawczych w przedmiotach kształcenia ogólnego, we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

STRATEGIE PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

- **WYCHOWAWCZA** – prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej.
- **EDUKACYJNA** – stałe poszerzanie i ugruntowywanie wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.
- **INFORMACYJNA** – dostarczanie rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji psychoaktywnych (uzależniających) (odbiorcami są uczniowie, nauczyciele, rodzice, pracownicy szkoły).
- **PROFILAKTYCZNA** – realizacja działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

I. Diagnoza potrzeb

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły wykorzystano następujące narzędzia:

- ankieta czytelnicza;
- rozmowy indywidualne, wywiady z uczniami, rodzicami, nauczycielami;
- obserwacje;
- analiza osiągnięć szkolnych;
- analiza dokumentacji z uczestnictwa w realizowanych dotychczas programach profilaktycznych oraz z realizacji dotychczasowych planów wychowawczych i działań profilaktycznych;
- analiza dokumentacji szkolnej dotyczącej interwencji wychowawczej;
- analiza dokumentacji: dziennik elektroniczny, notatki z rozmów.

Analiza wyników badań pozwoliła na zdiagnozowanie następujących problemów:

- 1) Niewystarczające kompetencje czytelnicze niektórych uczniów (słaba technika czytania, brak umiejętności czytania ze zrozumieniem).
- 2) Posługiwanie się ubogim słownictwem przez niektórych uczniów.
- 3) Brak umiejętności wykorzystania urządzeń elektronicznych do rozwiązywania problemów.
- 4) Trudności wychowawcze:
  - a) brak umiejętności nazywania i wyrażania przeżywanych emocji w sposób bezpieczny dla siebie i innych osób,
  - b) zaniedbywanie obowiązków szkolnych (spóźnienia, nieodrabianie pracy domowej, zachowanie podczas zajęć, niskie wyniki edukacyjne),
  - c) trudności w nawiązywaniu relacji z rówieśnikami.
- 5) Błędne postawy rodzicielskie:
  - a) nadmierna ingerencja w relacje rówieśnicze dzieci,
  - b) wyręczanie dzieci w wypełnianiu obowiązków szkolnych,
  - c) brak wiedzy na temat zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z urządzeń elektronicznych.

II. Charakterystyka sylwetki absolwenta

Chcemy, aby nasi absolwenci byli osobami dojrzałymi i odpowiedzialnymi, świadomymi celu własnego życia, własnego miejsca w świecie, samodzielnymi, wrażliwymi, uczciwymi i otwartymi na innych ludzi, umiejącymi dokonywać właściwych wyborów i potrafiącymi cieszyć się życiem.

III. Obszary działań wychowawczo – profilaktycznych w szkole.

W codzienności naszego życia przekazujemy uczniom chrześcijańskie wartości, które stanowią podstawę duchowego i osobowościowego rozwoju. Mogą oni oprzeć na nich swoje dążenia, które będą realizować także w późniejszych latach nauki i w dalszym życiu.

Wspieramy rozwój osobowości młodego człowieka, ukierunkowany na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej - zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- psychicznej – zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, kształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- społecznej - kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- aksjologicznej - kształtowanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

IV. Cele Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Cel ogólny:

Wszechstronne kształtowanie osobowości uczniów, tak aby byli osobami dojrzałymi i odpowiedzialnymi, świadomymi celu własnego życia, własnego miejsca w świecie, samodzielnymi, wrażliwymi, uczciwymi i otwartymi na innych ludzi, umiejącymi dokonywać właściwych wyborów i potrafiącymi cieszyć się życiem.

Cele szczegółowe:

1. Wdrażanie do samowychowania i odpowiedzialności za siebie i za innych, za swoje zachowanie, wypełnianie obowiązków oraz bezpieczeństwo.
2. Kształtowanie postaw prospołecznych.
3. Kształtowanie postawy zdrowego stylu życia.
4. Wspomaganie w kształtowaniu systemu wartości, stwarzanie warunków do duchowej formacji.

V. Zadania

(sfera fizyczna) Dostarczenie wiedzy i stwarzanie warunków do zdobywania umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych. Kształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia.		
zadania	formy i sposoby realizacji	osoby odpowiedzialne
Realizacja programów prozdrowotnych:	„Nie pal przy mnie proszę” „Trzymaj formę” „Śniadanie daje moc” „Szkłanka mleka” „Owoce i warzywa w szkole” „Żyj smacznie i zdrowo”	Nauczyciele wf Pielęgniarka wychowawcy
Zachęcanie uczniów do aktywności fizycznej.	Sportowa zielona szkoła. Oferta sportowych zajęć pozalekcyjnych. Dostęp dla uczniów do sali gimnastycznej podczas „długiej przerwy”.	Wychowawcy klas I-III Nauczyciele wf
Realizacja projektów edukacyjnych o tematyce prozdrowotnej	„Profilaktyka nam nie umyka”	Nauczyciel biologii, kl. VII, IIG
Realizacja godzin wychowawczych o tematyce prozdrowotnej, cyklu zajęć promujących zdrowy i higieniczny styl życia.	Tematy godzin wychowawczych, zajęć wdż, zajęć zintegrowanych, edb.	Wychowawcy Nauczyciel wdż, edb, biologii
(sfera psychiczna) Zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, kształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności.		
(sfera społeczna) Kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu wypełniania ról społecznych.		
zadania	formy i sposoby realizacji	osoby odpowiedzialne
Wzmacnianie wzajemnej pomocy i wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka	Działalność Szkolnego Koła Caritas – wolontariat. Akcje charytatywne.	Opiekun SK Caritas Opiekun SU
Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli	Działalność SU Zaangażowanie w organizację imprez o charakterze szkolnym, klasowym. Spotkanie opłatkowe dla rodzin uczniów. Poczet sztandarowy.	Opiekun SU Wychowawcy Dyrekcja Szkoły Nauczyciele

	Reprezentowanie szkoły w zawodach i konkursach drużynowych i indywidualnych	
Wdrażanie do przestrzegania zasad i norm obowiązujących w szkole. Kształtowanie i wzmocnienie norm przeciwnych używaniu środków i substancji uzależniających, a także norm przeciwnych podejmowaniu zachowań ryzykownych.	Zapoznanie z regulaminami: Regulamin Szkoły, Regulamin Samorządu Uczniowskiego, Regulamin Szkolnego Koła Caritas . Zajęcia wychowawcze kształtujące postawy asertywne. Indywidualne rozmowy z rodzicami uczniów, u których zauważono przejawy zachowań ryzykownych.	Wychowawcy Opiekunowie kół pedagog szkolny
Promowanie wśród uczniów czytelnictwa. Kształtowanie postawy świadomego czytelnika.	Wielka Liga Czytelnicza Tematy godzin wychowawczych, gazetki Działalność biblioteki szkolnej. Rozwijanie umiejętności czytelniczych: ćwiczenie techniki czytania, rozumienia czytanego tekstu	s. R. Kawa wychowawcy
(sfera aksjologiczna) Ukierunkowanie na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.		
zadania	formy i sposoby realizacji	osoby odpowiedzialne
Wzmocnienie poczucia bycia chrześcijaninem	Rekolekcje Dni skupienia Pierwsze piątki Roraty Różaniec Różaniec do granic Codzienne modlitwa z wychowawcą Tydzień Wychowania Forum młodzieży	Siostry katechetki Wychowawcy
Wzmocnienie poczucia bycia Polakiem poprzez pielęgnowanie tradycji narodowych	Udział w uroczystościach o charakterze narodowym Akademie Troska o miejsca pamięci narodowej	Wychowawcy Nauczyciele
Wzmocnienie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną.	Wspomnienie liturgiczne błogosławionych Sióstr Męczennic z Nowogródka Ślubowanie Pielgrzymka szkolna do sanktuarium św. Józefa. Dzień Patronki szkoły	Siostry katechetki Wychowawcy klas

Wzmacnianie poczucia przynależności do społeczności „Nazaretu”.	Spotkania absolwentów, rodzin. Obchody jubileuszu 100-lecia szkoły: Musical o historii szkoły, zjazd absolwentów - festyn, projekt edukacyjny „Co kryją mury naszej szkoły?”, gra miejska, kartka z kalendarza, konkurs fotograficzny. Pielgrzymka od św. Józefa do Karmelu	Opiekunowie grup projektowych, samorządu uczniowskiego Pedagog szkolny
(Bezpieczeństwo - profilaktyka) Wspieranie ucznia w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia, podejmowanie działań w celu ograniczenia zachowań ryzykownych. Wspieranie uczniów, którzy ze względu na sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażeni na rozwój zachowań ryzykownych. Wspieranie uczniów, u których rozpoznano zachowania ryzykowne.		
zadania	formy i sposoby realizacji	osoby odpowiedzialne
Rozpoznawanie i zaspokajanie potrzeb rozwojowych uczniów.	Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. Realizacja zaleceń opinii ppp. Rozpoznawanie ryzyka dysleksji wśród uczniów klas I – III. Przygotowanie oferty zajęć dydaktyczno-wyrównawczych. Realizacja zajęć z doradztwa zawodowego.	wychowawcy klas pedagog szkolny nauczyciele
Współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów w celu wzmacnianie więzi rodzinnych oraz budowania u wychowanków zdrowego stylu życia.	Zaangażowanie rodziców/opiekunów przy organizacji imprez o charakterze szkolnym i klasowym. Organizowanie spotkań z rodzicami. Rozmowy indywidualne z rodzicami uczniów. Organizowanie dla rodziców spotkań ze specjalistami.	Wychowawcy, pedagog szkolny rodzice
Realizowanie programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.	„Bezpieczni z Puchatkiem” „3...2...1...Internet” „Wyloguj się do życia”	Wychowawcy klas pedagog szkolny
Wdrażanie do bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń mobilnych	Fundacja Dbam o mój z@sięg Warsztaty dla uczniów, wykład dla rodziców, nauczycieli Tematy realizowane podczas zajęć informatycznych, wdż, godzin wychowawczych.	Dyrekcja szkoły Pedagog szkolny Wychowawcy Nauczyciele informatyki
Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa	Dyżury nauczycieli Monitoring Procedura ewakuacji, próbna ewakuacja Zajęcia z udzielania pierwszej pomocy Szkolenia BHP Tworzenie i przestrzeganie regulaminów	Nauczyciele Pracownicy szkoły Dyrekcja szkoły

Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia.	Zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań,	Nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne
Ukazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Kształtowanie poczucia przynależności do grupy formacyjnej	DMN skauci	Opiekun DMN
Współpraca szkoły z jednostkami samorządu terytorialnego, wspierającymi działalność szkoły.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Straż Miejska Policja	Pedagog szkolny Dyrekcja szkoły
Rozwijanie i wzmocnienie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych.	Lekcje wychowawcze, zajęcia prowadzone przez pedagoga szkolnego dotyczące kształtowania umiejętności psychospołecznych uczniów (w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi).	Wychowawcy pedagog szkolny
Doskonalenie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców w zakresie budowania podmiotowych relacji, poszerzenie wiedzy na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji uzależniających; podejmowanie szkolnej interwencji profilaktycznej	Współpraca nauczycieli z pedagogiem szkolnym (konsultacje, wymiana doświadczeń). Konsultacje z pracownikami poradni. Sesje Rady Pedagogicznej dotyczących kwestii wychowawczych. Działalność zespołów nauczycielskich. Udział nauczycieli w szkoleniach. Ewaluacja Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego	Dyrekcja szkoły Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny
Opiekuńcza działalność szkoły	Świetlica dla klas 1 – 3 SP dla klas 4 – 6 SP	Wychowawcy świetlicy

VI. Strategia ewaluacji programu

1. Badania ankietowe wśród uczniów, nauczycieli i rodziców /wg potrzeb/.
2. Nadzór Dyrektora Szkoły Podstawowej /wg potrzeb/.
3. Sprawozdania z działalności pedagoga szkolnego, nauczycieli oraz wychowawców realizujących programy profilaktyczne /wg potrzeb/.